

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СФЕРИ ПОСЛУГ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Ю. О. Кусакова, к. е. н., А. С. Саміло, ДВНЗ «Запорізький національний університет»,
shevchenko.yulia.1987@gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності категорій «державне регулювання розвитку сфери послуг» та «стимулюючий механізм розвитку сфери послуг»; індукції та дедукції – під час розробки механізму стимулювання сфери послуг; кореляційно-регресійного аналізу, економіко-математичного моделювання – для пошуку інструментів стимулювання розвитку української сфери послуг та підвищення її ключових показників.

Результати. Представлено нове трактування економічних категорій «державне регулювання розвитку сфери послуг» та «стимулюючий механізм розвитку сфери послуг». На відміну від попередніх у запропонованих визначеннях чітко окреслено кінцеву мету цих економічних процесів.

Показано, що стимулюючий механізм розвитку сфери послуг, як і будь-який інший механізм, повинен мати чітку структуру із взаємопов'язаних елементів. Запропонований авторами механізм складається з шести елементів: діагностики рівня розвитку національної сфери послуг та рівня її стимулювання із використанням величини та динаміки IDNEs; визначення цілей стимулювання розвитку сфери послуг на основі аналізу його особливостей в Україні в умовах глобалізації; вибору політики стимулювання та створення необхідного організаційного забезпечення; підбору дієвих інструментів для реалізації цілей стимулювання на основі факторного аналізу впливу національних та глобалізаційних чинників; контролю за стимулюванням розвитку національної сфери послуг; поліпшення заходів стимулювання розвитку національної сфери послуг. Доведено, що оцінку дієвості поданого механізму можна проводити за допомогою кореляційно-регресійного аналізу, побудувавши регресійні моделі.

Новизна. Удосконалений авторами механізм розвитку сфери послуг, на відміну від існуючих, має чітку поелементну структуру, враховує рівень розвитку послугової сфери, спрямовується на активізацію підприємницької діяльності, зростання зайнятості, пожвавлення попиту населення на послуги, дозволяє контролювати і поліпшувати підтримку розвитку послугових галузей та видів економічної діяльності у національній економіці.

Практична значущість. Запропоновано орієнтири для економічної політики держави у сфері послуг, спрямовані на удосконалення державного регулювання та підтримку даного сектора економіки.

Ключові слова: послуга, сфера послуг, механізм стимулювання, розвиток сфери послуг, знаннєсмі галузі, національна економіка, глобалізація.

Література

1. Сахно Є. Ю. Державне регулювання сфери послуг / Є. Ю. Сахно, К. В. Лазовська // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2012. – №1 (13). – С. 20–25.

Sakhno S. Yu. *Derzhavne rehulivannia sfery posluh* [State regulation service sphere] / S. Yu. Sakhno, K. V. Lazovska // *Naukovyy visnyk ChDIEU*. – 2012. – №1 (13). – P. 20–25.

2. Круглов М. П. Науково-методичні підходи до формування державної політики сталого розвитку регіонів / М. П. Круглов // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер.: Державне управління. – 2014. – Т. 235, Вип. 223. – С. 50–55.

Kruhlov M. P. *Naukovo-metodychdychni pidkhody do formuvannia derzhavnoi polityky staloho rozvytku regioniv* [Science-methodic approaches to formation state politics of constant regions development] / M. P. Kruhlov // *Naukovi pratsi* [Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu «Kyievo-Mohylianska akademiia»]. Ser.: *Derzhavne upravlinnia*. – 2014. – Т. 235, Вип. 223. – С. 50–55.

3. Чечель О. М. Принципи та механізм державного регулювання економіки [Електронний ресурс] / О. М. Чечель // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Державне управління. – 2013. – № 2. – С. 103–111. – Режим доступу до статті : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamcudu_2013_2_18.pdf.

Chechel O. M. *Pryntsyipy ta mekhanizm derzhavnoho rehulivannia ekonomiky* [Principles and mechanism economy state regulation] [Elektronnyy resurs] / O. M. Chechel // *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy*. Ser.: *Derzhavne upravlinnia*. – 2013. – № 2. – С. 103–111. – Rezhym dostupu do statti : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamcudu_2013_2_18.pdf.

4. Крамченко Р. А. Державне регулювання розвитку сфери послуг / Р. А. Крамченко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.6. – С. 188–197.

Kramchenko R. A. *Derzhavne rehulivannia rozvytku sfery posluh* [State regulation service sphere development] / R. A. Kramchenko // *Naukovyy visnyk NLTU Ukrainy*. – 2008. – Вип. 18.6. – С. 188–197.

5. Венгерська Н. С. Регіональна сервісна політика як необхідна умова розвитку сфери послуг / Н. С. Венгерська // Вісник Запорізького національного університету. – 2014. – № 2. – С. 142–152.

Venherska N. S. *Rehionalna servisna polityka yak neobkhdna umova rozvytku sfery posluh* [Region service politics as necessary condition service sphere development] / N. S. Venherska // *Visnyk zaporizkoho natsionalnoho universytetu*. – 2014. – № 2. – С. 142–152.

6. Євсєєва О. О. Особливості механізму регулювання розвитку сфери послуг України в умовах глобалізації / О. О. Євсєєва // Економічний простір: збірник наукових праць. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2014. – № 92. – С. 115–125.

Yevseeva O. O. *Osoblyvosti mekhanizmu rehulivannia rozvytku sfery posluh Ukrainy v umovakh hlobalizatsii* [Peculiarity of mechanism regulation Ukraine service sphere development in globalization conditions] / O. O. Yevseeva // *Ekonomichnyy prostir: zbirnyk naukovykh prats*. – Dnipropetrovsk : PDABA, 2014. – № 92. – С. 115–125.

7. Попельнюхов Р. В. Державне регулювання макроекономічної стабільності / Р. В. Попельнюхов // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2009. – № 2. – Режим доступу до статті : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=17>.

Popelnuikhov R. V. *Derzhavne rehulivannia makroekonomichnoi stabilnosti* [State regulation macro-economy stability] / R. V. Popelnuikhov // *Elektronne naukove fakhove vydannia «Efektyvna ekonomika»*. – 2009. – № 2. – Rezhym dostupu do statti : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=17>.

8. Шевченко Ю. О. Методологічні підходи до оцінки рівня розвитку сфери послуг країн світу / Ю. О. Шевченко // Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції [«Актуальні проблеми і перспективи розвитку економіки України»], (м. Ужгород, 07 березня 2014 р.). – Ужгород : Вид. дім «Гельветика», 2014. – С. 43–46.

Shevchenko Yu. O. *Metodologichni pidkhody do otsinky rivnia rozvytku sfery poslug krain svitu* [Methodologic approach to evaluation development level service sphere world countries] / Yu. O. Shevchenko // *Materialy dopovidey Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Aktualni problemy i perspektyvy rozvytku ekonomiky Ukrainy»*, (m. Uzhhorod, 07 bereznia 2014 r.). – Uzhhorod : Vyd. dim «ГHelvetyka», 2014. – P. 43–46.

9. Венгерська Н. С. Регулювання розвитку сфери послуг регіонів України : дис. ... кандидата економ. наук : 08.00.05 / Н. С. Венгерська. – Запоріжжя, 2012. – 239 с.

Venherska N. S. *Rehuluvannia rozvytku sfery posluh rehioniv Ukrainy* [Development regulation service sphere Ukraine regions] : dys. ... kandydata ekonom. nauk : 08.00.05 / N. S. Venherska. – Zaporizhzhia, 2012. – 239 p.

10. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України № 5/2015 від 12 січня 2015 р. [Електронний ресурс] / Президент України Петро Порошенко : Офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>.

Pro Stratehiiu staloho rozvytku «Ukraina – 2020» [On Strategy constant development «Ukraine-2020»]: Ukaz Prezydenta Ukrainy № 5/2015 vid 12 schnia 2015 r. [Elektronnyy resurs] / Prezydent Ukrainy Petro Poroshenko : Ofitsiynе internet-predstavnytstvo. – Rezhym dostupa : <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>

11. Пилипенко Ю. І. Соціально-відповідальна поведінка бізнесу: сутність та умови формування в Україні / Ю. І. Пилипенко, Г. М. Пилипенко // *Економічний вісник Національного гірничого університету*. – 2014. – № 4. – С. 28–35.

Pylypenko Yu. I. *Sotsialno-vidpovidalna povedinka biznesu: sutnist ta umovy formuvannia v Ukraini* [Social-responsibility business behaviour: essence and conditions formation in Ukraine] / Yu. I. Pylypenk, H. M. Pylypenko // *Ekonomichnyy visnyk Natsionalnoho Hirnychoho universytetu*. – 2014. – № 4. – P. 28–35.

